

Derech Mitzvosecha – Mitzvas Viduy u'Teshuvah

Chassidic Discourse on Repentance

With Rabbi Shais Taub

Lesson 7

ידידי ותשובה

76

מקף שהמקיף מסמא עיני החיצוני' שלא ינקו עוד וגם הוא ממלא כל הפגמים כי איהו שלימא וכולא קמי' כספה מאוקינוס כי רק הודו על ארץ ושמים כו' וכמשנ"ת במ"א ע"פ כי המצוה הזאת לא נפלאה היא ממך כו' (דברים ל' י"א) והוא ע"י התשובה והחרטה כמשי"ת א"י פ"ב, אך החלוקה הג' להעביר יניקת החיצוני' שריבה במאד הנה לזה צריך וידוי דברים עם החרטה, והענין כי מודעת זאת שהקליפות יש להם ג"כ אור וכלי נפש וגוף והתהוותם ע"י חטא הוא כי ע"י התאוה מתהווה הנפש הרעה ר"ל וע"י המעשה מתהווה הגוף הן אם המעשה היא במחשבה כמו הרהורים רעים הנה מהאותיות מתהווה הגוף של הקליפה הנ"ל ומן התאוה מתהווה הנפש, וכן אם הוא דיבור כמו לה"ר ורכילות ושכונות שוא ושקר וכיצא וכ"ש במעשה שמוה מתהווה הגוף של הקליפה וזמן התאוה שכלב נוצר הנפש של הקליפה וכ"ז הוא לפי שהאדם מושרש למעלה בע"ס דקדושה וע"כ ע"י התאוה והמעשה שלו ממשיך להם נפש וגוף מיניקה שמי"ס כמש"ל, והנה ז"ס וחטאתי נגדי תמיד (תלים נ"א ח') שהוא הקליפה שהאדם עושה ע"י חטא עומדת נגדו להצר לו כמ"ש תיכסר רעתך (ירמ' ב' י"ט) ובתיב פועל אדם ישלם לו (איוב ל"ד י"א) כדא"י בזהר והנה כששב אוי צריך להמית את הקליפות הנ"ל להעבירם מן העולם כדכתיב מחיתי כעב פשעך (ישע' מ"ד כ"ב) וזהו ע"י החרטה עם הודו כי הנה ע"י החרטה שהוא עקירת הרצון מן החטא בזה מוציא הנפש מן הקליפה שתולדתה ה' מן התאוה שכלב ועתה בעקירת רצונו ותאוותו הרי מוציא נפשה כנ"ל אך כדי למחות גופה הוא ע"י וידוי דברים דעקימת שפתיו הוי מעשה ובוה הוא ממחה גופה וה' כלא ה' (ומ"מ ארז"ל איזהו בע"ת זה שבא דבר עבירה ובאותו מקום ובאותה אשה (יומא פ"ז ע"כ ע"ש) כי אז המעשה שעושה למחות גוף הקליפה שיה ממשיך להמעשה שעשה גופה בעברו העבירה ועתה כשמונע א"ע מעשות זה הרי הורג גופה לגמרי אך אעפ"כ מחסדי האל להשוות מעשה דעקימת שפתיו למעשה גמור למחות גוף הקליפה) וז"ס נפ"א שתיקנו חז"ל לומר אשמנו בגדנו כו' באל"ף ב"ת כי הנה ע"י מחשבות זרות והרהורים רעים שאין אדם ניצול מהם בכל יום ואין שום א' מהם נאבד ומוה יש לאדם כף הקלע שהמחשבות מקיפים נפשו בצאתו מן הגוף להיות נדמה לו כעושה מעניני גשמי' וחושב ומתחכם בהם וז"ס מלפפתו כו' ולכן ע"י אמירת כ"ב אותיות הנ"ל דאשמנו בגדנו כו' הוא מוחה גוף כ"ב אותיות שבכל הרהורים רעים אלא שצ"ל עקירת הרצון ג"כ מכל הרהורים רעים כדי להוציא הפנימי כמש"ל:

ב) והנה ענין מלוי הפגמי הנ"ל ע"י המשכת א"ס ב"ה הוא ע"פ מ"ש אנכי אנכי מוחה פשעך כו' (ישע' מ"ג כ"ה) וי"ל מ"ש ב"ס אנכי, אך הענין יוכן ע"פ הקדמה להבין מ"ש בע"ח שהכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים ויש בו מבחי' תחתונה שבמאציל וגם בחי' שרש הנאצלים והיינו שהכתר נחלק לב' פרצופים עתיק יומין וא"א והנה בחי' ע"י הוא בחי' תחתונה שבמאציל ובחי' א"א הוא שרש הנאצלים, וביאור הענין להיות כי לפי שבאמת א"ס אינו בגדר חכמה וחסד כלל כנודע לזאת כדי שיומשך ויתצמצם להתלבש בבחי' חכמה וחסד הוא ע"י ממוצע והוא בחי' הרצון שעלה ברצונו התהוות החכמה וי"ס ואז מיד נתהוו והיו כלולים ברצונו וע"י הרצון נמשכים אח"כ מהעלם אל הגילוי להיות התהוות כח החכמה בפועל שהיא הנק' ספירת החכמה וכן בחי' הבינה והחסד כו' וכמו עד"מ באדם שע"י הרצון שרוצה באיזו חכמה תומשך נפשו בה להתחכם בה בעומק משא"כ בחכמה אחרת שאין לו חשק בה לא ישכיל בה כ"כ נמצא שהרצון הוא הגורם גילוי הכחות מהעלם

ידידי ותשובה

לט

והיינו ע"י העונג שמלוכש ברצון והנה בחי' עתיק יומין הוא בחי' תענוג העליון שעשוע המלך בעצמותו והוא בחי' תחתונה שבמאציל שאינו עדיין שרש להתהוות נאצלים וזהו פ"י עתיק ל' המעתיק הרים (איוכ ט' ה') שנעתק ונבדל מיומין' עילאי' דאצי' שהם מקור העולמות כמ"ש ששת ימים עשה ה' את השמים כו' (שמות כ' י"א) אך מ"מ מתלבש ממנו הארה בבחי' א"א להיות מתענג ורוצה בהתהוות עלמין דבי"ע והוא הנק' שרש הנאצלים. וזהו פ"י שני במלת עתיק מל' מעתיק מספר לספר שהוא בחי' המשכת דבר מה והיינו בחי' מ"ה וב"ן דע"י פנימין' וחיצונית שבו והנה מא"א נמשכים אח"כ או"א ואח"כ ז"ן וכו' ונודע ומבואר ג"כ שעיקר עסק המצות שהם רמ"ה איברים דמלכא ז"א היינו להמשיך הארת א"ס ע"י הכתר בז"א וע"י העון מסתלק אותו האור מאותו האבר וגם נמשך מן האבר יניקה לחיצונים בסוד נוקב שם הוי' כמש"ל ולזאת התיקון הוא ע"י המשכת אור מב' פרצופי הכתר הנ"ל דהיינו מפרצוף ע"י שהוא בחי' תחתונה שבמאציל והארתו היא בבחי' מקיף וסובב על האצי' והמקיף מסמא עיני החיצונים ולא יוכלו לקבל עוד יניקה עכ"פ דרך הפגם ח"ו והמשכת מבחי' פרצוף א"א שרש הנאצלים וע"י יתמלאו הפגמים והחסרונות שנעשו בפנימין' הספי' וכמו נהר שנחרב ויבש שחופרים בעומק כדי להמשיך בו משם מים וז"ס אנכי אנכי ב"פ הם ב' פרצופי הכתר וע"י יהי' מוחה פשעיו כו' וכ"ז נעשה ע"י התשובה והחרטה בלב כי תשובה פירשו בזהר תשוב ה', והנה אות ה' יש בה מילוי יו"ד כזה ה"י ופ"י תשוב ה' עם מלוי יו"ד שבה היינו בחי' בינה שכנפש להתבונן בגדולת ה' ותפארתו ולהוליד מזה צעקה וחרטה בלב על מעשיו הראשונים ולהיות כל חפצו וישעו להתקרב אל ה' והיו"ד שבמילוי ה"י הוא בחי' חכמה תעלומות לב מקרב ולב עמוק והם ב' יסודות דא"א וידוע דא"א הם מבחי' מ"ה וב"ן ושרשם ממ"ה וב"ן דע"י עד מ"ה וב"ן דא"ק וע"י מעוררים בחי' התגלות אנכי אנכי הנ"ל מ"ה וב"ן דע"י לתקן כל הפגמים כמשנת"ל וז"ס הפסוק כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום (דברים ל' י"א) היא מצות התשובה שהיא מבחי' אנכי בחי' כתר משא"כ שארי המצות נק' מצות הוי' שהם בבחי' ז"א כנ"ל לא נפלות היא ממך ולא רחוקה היא ממך דייקא כי באמת בחי' ע"י הוא פלא העליון שהוא נעלם ומכוסה לגמרי ולא אתיידע כי הוא המקיף כנ"ל ובחי' א"א הוא רחוק מהאצי' כמ"ש אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני שהוא למעלה מההשגה וכן נק' ע"י שמים בחי' מקיפים וא"א נק' מעבר לים החכמה ולפי שהמשכת אורות אלו נצרכים במצות התשובה כנ"ל והוא דבר הקשה מאד לכאורה להמשיך אורות אלו המופלאים ורחוקים גם מעולם האצילות לזה אמר לא נפלות ממך דייקא כי האדם שרשו גבוה מאד נעלה מבחי' א"ק שהוא הכלל הקדום הכולל כל ההשתלשלות בהשוואה א' ונק' רעוא דכל רעיון וכולל גם בחי' ע"י וא"א עם כללות אבי"ע כא' כמ"ש במ"א (ע' במצות מילה ח"ב פ"ג) ע"כ יוכל להמשיכם בנקל ולכן ניתנו לאדם ג"כ תרי"ג מצות שהם בחי' שונות כמו אתרוג ולולב המשכת בחי' זו ושבת בחי' זו וכן בשבת גופא סעודת ליל שבת חקל תפוחין ושחרית עתיקא כו' ומלאך א' אין עושה שתי שליחות לפי שהוא בחי' פרטית אבל האדם ששרשו מאור כללי הנ"ל כמ"ש בו נעשה אדם ל' רבים להיות בו מכל ההשתלשלות ע"כ ניתנו לו כל המצות וע"כ אמר לא נפלות ממך כי לגבי הרי קרוב הדבר מאד להמשיכם וד"ל:

ג) וְכִזְבָּה יוֹבֵן פִּי בְּרֶכֶת סֵלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חֲטָאנוּ כו' דלכאורה כי זה אינו מובן דמשמע כאילו הוא נתינת טעם למה יסלח לו מפני שחטא וזה פלאי והול"ל אשר חטאנו, אך הענין דקאי עמ"ש בברכה הסמוכה לה לפניה התורנו